

MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 619/13

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Z-ca Przewodniczącego Komisji, przew. posiedzenia.....	PUSSAK Andrzej
Z-ca Przewodniczącego Komisji.....	JAWORSKI Jacek
Członek Komisji.....	FRĄTCZAK Dariusz
Członek Komisji.....	KUCHCIŃSKI Tomasz
Członek Komisji.....	ŁOJEK Edward
Członek Komisji.....	MAKOWSKI Tomasz

W dniu 29 maja 2013 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała okoliczności zdarzenia samolotu SOCATA Rallye 235E, które miało miejsce 13 maja 2013 r. podczas lądowania na lotnisku w Piotrkowie Trybunalskim [EPPT]. Działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła raport końcowy z badania zdarzenia i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Podczas normalnie zapoczątkowanego lądowania po trzecim kręgu, bez trawersu i przepadnięcia, w fazie dobiegu przednie koło wpadło w drgania, a tłumik drgań nie był w stanie ich wytlumić, nie pomogło też odciążenie przedniej części samolotu przez ściągnięcie wolantu ani lekkie hamowanie. Doszło do odłamania się półosi koła i koło oddzieliło się od podwozia. Samolot zakończył dobieg trąc o nawierzchnię pasa startowego metalowymi elementami przedniego podwozia i częściowo je ścierając. Doszło do kontaktu łopat pracującego śmigła z nawierzchnią pasa i zniszczenie łopat śmigła (przez zgięcie i zawinięcie końcówek na odcinku ok. 10 cm). Uszkodzony samolot usunięto z drogi startowej. Pilot dostarczył do PKBWL dokumentację fotograficzną zdarzenia oraz wszystkie informacje wymagane przez PKBWL.

Przyczyna incydentu lotniczego:

Przyczyną incydentu było zmęczeniowe pęknięcie półosi koła podwozia przedniego, spowodowane jej mechanicznym zużyciem wynikającym z cech projektowo-obslugowych.

Komisja sformułowała następujące **zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:**

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego:*

- 1) rozważyć zasadność wprowadzenia uzasadnionego technicznie ograniczenia liczby cykli eksploatacji półosi koła podwozia przedniego dla wszystkich wersji samolotów PZL-110

i PZL-Kolibier oraz samolotu PZL-111 Koliber 235 jak również wprowadzenia obowiązku wymiany półosi koła podwozia przedniego po jej osiągnięciu, lub rozważyć zasadność wprowadzenia odnoszącej się do podwozia przedniego dyrektywy zdatości o treści analogicznej do treści załączonej do niniejszego raportu Consigne de Navigabilité 91-163(A)R2 dla wszystkich wersji samolotów PZL-110 i PZL-Kolibier oraz samolotu PZL-111 Koliber 235.

- 2) przy okresowym sprawdzaniu zdatości do lotu zarejestrowanych w Polsce samolotów Morane-Saulnier/SOCATA Rallye wszystkich wersji zwracać uwagę na wpisy w książce płatowca, dotyczące realizacji Consigne de Navigabilité 91-163(A)R2 (która może być częścią obejmującego ją programu obsługi).
- 3) rozważyć celowość weryfikacji programów obsługi samolotów Rallye w krajowych organizacjach obsługowych posiadających stosowny certyfikat pod kątem zapewnienia prawidłowej realizacji Consigne de Navigabilité 91-163(A)R2.

Nadzorujący badanie

inż. Tomasz Makowski *podpis na oryginale*

* Zgodnie z art. 18 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE, adresat zaleceń dotyczących bezpieczeństwa jest zobowiązany, w ciągu 90 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń, do przesyłania Komisji informacji o działaniach, które podjął lub których podjęcie rozważa oraz w stosownych przypadkach o czasie potrzebnym na ich zakończenie, a w przypadku gdy działań nie podjęto – o przyczynach niepodjęcia. Informacje powyższe proszę przelać na adres siedziby Komisji: MINISTERSTWO TRANSPORTU, BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ ul. Chałubińskiego 4/6; 00-928 Warszawa, tel. + 48 22 630 11 31, fax + 48 22 630 11 17